

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
**PRIMERJAVA MED BANČNIM KREDITOM IN NAJEMOM PRI
PRIDOBITVI VOZILA NA IZBRANEM PRIMERU**

Ljubljana, april 2017

ANA MARKELJ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Ana Markelj, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Primerjava med bančnim kreditom in najemom pri pridobitvi vozila na izbranem primeru, pripravljena v sodelovanju s svetovalko doc. dr. Barbaro Mörec

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne 20.4.2017

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 OBLIKE VIROV FINANCIRANJA	2
1.1 Najem.....	2
1.1.1 Finančni najem.....	4
1.1.2 Poslovni najem.....	5
1.1.3 Primerjava finančnega in poslovnega najema.....	5
1.2 Kredit.....	7
1.2.1 Potrošniški kredit.....	7
1.2.2 Namenski kredit	9
1.2.3 Gotovinski kredit	9
1.2.4 Primerjava med potrošniškim, namenskim in gotovinskim kreditom	10
2 PODATKI ZA LIZING SEKTOR V SLOVENIJI	10
2.1 Gibanje trga najpogostejših virov financiranja.....	10
2.2 Število najemnih in kreditnih pogodb za pridobitev premičnin	12
3 PRIMERJAVA MED BANČNIM KREDITOM IN NAJEMOM	13
3.1 Informativni izračun za finančni najem.....	13
3.2 Informativni izračun za namenski kredit.....	14
3.3 Informativni izračun za potrošniški kredit.....	15
3.4 Informativni izračun za gotovinski kredit.....	16
3.5 Primerjava med informativnimi izračuni.....	17
3.6 Družina v primerjavi s samsko osebo brez otrok.....	18
4 ANALIZA PODATKOV IZ ANKETE	20
4.1 Vrsta financiranja nakupa vozila.....	20
4.2 Vir informacij o vrstah financiranja nakupa vozila.....	21
4.3 Mesečno poplačilo kredita oziroma najema.....	22
4.4 Doba trajanja kredita oz. Najema.....	22
SKLEP	23

LITERATURA IN VIRI.....	25
--------------------------------	-----------

PRILOGE

KAZALO TABEL

Tabela 1: Primerjava med finančnim in poslovnim najemom.....	6
Tabela 2: Vrsta posla po nabavni vrednosti (v mio EUR).....	11
Tabela 3: Število najemnih in kreditnih pogodb za pridobitev premoženja.....	12
Tabela 4: Primerjava stroškov, prikazanih s pomočjo informativnih izračunov za nakup osebnega vozila.....	17
Tabela 5: Prednosti in slabosti posamezne oblike financiranja.....	18

KAZALO SLIK

Slika 1: Razmerje med strankami pri najemu.....	3
Slika 2: Delež financiranja premoženja novih poslov glede na nabavno vrednost (v odstotkih).....	12
Slika 3: Informativna ponudba za Volkswagen finančni leasing pri PKL d.o.o.....	14
Slika 4: Informativna ponudba za Volkswagen KreditKlasik pri PKL d.o.o.....	15
Slika 5: Informativna ponudba za osebni kredit pri NLB d.o.o.....	16
Slika 6: Informativna ponudba za gotovinski kredit pri SKB d.d.....	17
Slika 7: Vrsta financiranja nakupa vozila (v odstotkih).....	21
Slika 8: Vir informacij o vrstah financiranja nakupa vozila (v odstotkih).....	21
Slika 9: Delež anketirancev glede na povprečen mesečni znesek poplačila kredita oz. najema (v EUR).....	22
Slika 10: Doba trajanja kredita oz. najema (v odstotkih).....	23

UVOD

Nekoč so si lahko nakup vozila privoščili le tisti, ki so imeli dovolj denarja, danes pa vozila uvrščamo med osnovne dobrine in smo od njih odvisni. Odločitev za nakup vozila je odvisna od posameznikove želje in njegove kupne moči. Družine pogosteje kupujejo večja družinska vozila, kot so enoprostorci ali karavani. Mlajša populacija še nima veliko finančnih sredstev, zato pogosteje kupuje rabljena vozila ali vozila manjše vrednosti. Samske osebe brez otrok v zrelih letih imajo običajno redne dohodke, zato si lahko privoščijo športna vozila, kot je na primer kabriolet ali terensko vozilo. Nakup je torej, kot že rečeno, odvisen od kupčeve želje in njegove kupne moči.

Nekateri posamezniki lahko vozilo kupijo z lastnimi sredstvi, ostali pa s pomočjo različnih virov financiranja. V primeru, da kupec nima dovolj lastnih sredstev za nakup vozila, največkrat kupi vozilo s pomočjo kredita. Najpogostejši obliki financiranja sta tudi sicer bančni kredit in najem¹.

Vrste najema delimo na finančni in poslovni najem. Pri finančnem najemu najemnik za določeno obdobje najame vozilo pri lizing hiši in plačuje mesečne anuitetne obroke. Najem vozila je sklenjen s pogodbo, v kateri so navedeni pogoji najema. V zaključni strokovni nalogi sem to podrobneje predstavila v poglavju o finančnem najemu. Po zadnjem odplačanem obroku vozilo običajno postane last najemnika. Poslovni najem je podoben finančnemu, vendar najemnik najame vozilo samo za krajše določeno obdobje. V tem primeru najemnik ne postane lastnik najetega vozila. Najemodajalec in najemnik skleneta pogodbo, v kateri so navedeni pogoji poslovnega najema – slednje sem predstavila v poglavju o poslovnem najemu.

Obstaja več vrst bančnih kreditov, kot so hitri kredit², gotovinski kredit, namenski kredit, kredit za študente in podobno (Posoja, 2016a). Teh kreditov se lahko poslužimo tudi pri nakupu osebnih vozil, pri čemer je izbrani kredit odvisen od želja kupcev in pogojev, ki jih nudi banka. V zaključni strokovni nalogi sem stroške bančnega kredita primerjala s potrošniškim kreditom pri banki NLB d.o.o., z namenskim kreditom pri Porsche Kredit in Leasing d.o.o. ter s hitrim gotovinskim kreditom pri SKB d.d.

S pomočjo anketnega vprašalnika sem preverila, kakšne izkušnje imajo kupci z nakupom vozil in zakaj so se odločili za določeno obliko financiranja, koliko znaša mesečni anuitetni obrok ter kolikšna je doba odplačevanja. Za potrebe anketiranja sem izbrala naključni vzorec iz populacije moških in žensk, starih od 18 do 50 let, ki so najemjemalci ali kreditjemalci. Podatke o bančnih kreditih in najemih sem pridobila tudi z intervjujem z osebno svetovalko Jasno Milenković, zaposleno pri NLB d.o.o.

---

¹ Najem je slovenski izraz za leasing. V pogovornem jeziku se najpogosteje uporablja izraz lizing.

² Kredit je vrsta posojila, ki ga da pravna oseba.

1 OBLIKE VIROV FINANCIRANJA

1.1 Najem

Beseda najem oziroma lizing izvira iz angleške besede »*to lease*«, ki pomeni »dati v najem ali najeti«. Najemnik od najemodajalca prevzame sredstvo, za katerega plačuje najemnino za določeno obdobje (Batistič, T. & Batistič, S., 2012, str. 83–89). V mednarodnih računovodskih standardih (Ur.l. ES, L320, v nadaljevanju MRS) je najem obravnavan v mednarodnih računovodskih standardih 17 – Najemi (Ur.l. ES, L320, v nadaljevanju MRS 17). Ta standard uporabljamo pri obračunavanju vseh najemov, izjemo pa predstavljajo najemne pogodbe o iskanju rudnin, nafte in podobnih dobrin, licenčne pogodbe za predvajanje filmov v kinematografih ter rokopisi, avtorske pravice in podobno. Najem je pogodbeno razmerje za določen čas, ki najemniku omogoča pravico do uporabe sredstva v zameno za plačilo.

Prvi najemodajalci so bili 4.000 let pr. n. št. sumerski duhovniki v Egiptu in Babilonu (Crutcher, K., 1986). Prva banka in lizing hiša sta se pojavili v perzijskem imperiju med letoma 450 in 400 pr. n. št., ko so Perzijci v najem dajali zemljišča. Leta 1700 so ljudje v Združenih državah Amerike najemali konje in vozičke za lastne prevozne potrebe. Kasneje, približno leta 1870, so ljudje v najem jemali tudi čolne, vagone in lokomotive. Američan Walter Jacobs je leta 1918 ustanovil Rent-a-car Inc, podjetje za najem vozil, ki ga je pozneje prodal Johnu D. Hertz. Prvotna dejavnost podjetja je bila dajanje vozil v najem poslovnem na letališčih. Vozila so večinoma najemali letalski prevozniki in železnice. Ostala podjetja, ki se niso ukvarjala s transportom, so najemala računalnike in kopirne stroje. Zaradi velike konkurenčnosti financiranja z najemom so finančne institucije, kot so banke in zavarovalnice, ostala podjetja pogosto odvrčale od sklepanja najemnih pogodb (Crutcher, K., 1986).

V 20. stoletju se je najem postopoma začel širiti iz Združenih držav Amerike v Evropo, kjer je bilo ustanovljeno prvo najemno podjetje v Švici, in sicer leta 1958. V najem so dajali pisarniške in gradbene stroje ter predmete za osebno rabo. Postopoma so se najemniške družbe začele širiti še po Angliji, Italiji in Franciji (Internet Media d.o.o., 2016a).

V Sloveniji so prve najemniške pogodbe sklepali v tovarni Peko, in sicer za čevlarske stroje. Najem se je začel uveljavljati z osamosvojitvijo Slovenije, prepoznavna pa so bila tri obdobja (Internet Media d.o.o., 2016a). Do leta 1999, tj. pred uvedbo davka na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV), so bile transakcije pri najemu dvojno ali trojno obdavčene. V drugem obdobju je sledila večja sprememba DDV. S to spremembo je bilo ukinjeno dvojno obdavčenje. Obresti so spadale med dohodke iz kapitala, zato so bile obdavčene z enotno davčno stopnjo. Bile so cedularno obdavčene, kar pomeni, da so predstavljale samostojni del dohodkov in se niso upoštevale v letni davčni osnovi za dohodnino. V primerjavi s kreditom je bil tako najem dražji, saj so bile obresti pri kreditu

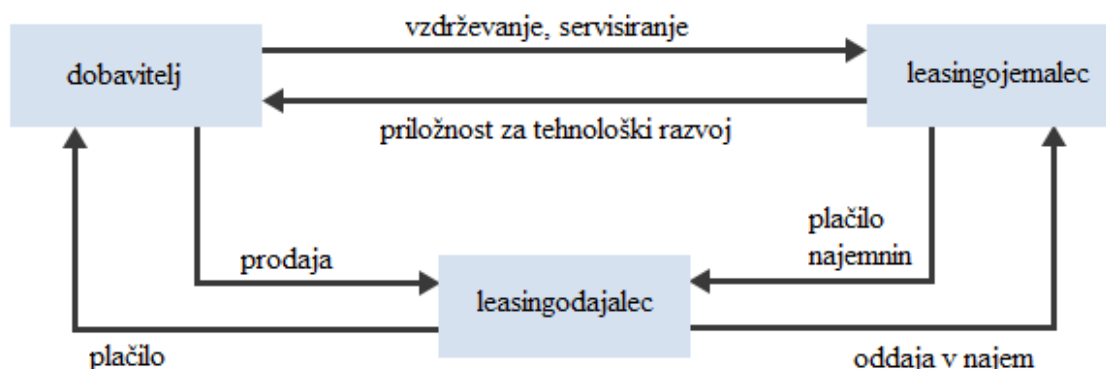
oproščene DDV. Leta 2007, tj. v tretjem obdobju, je država s spremembami Zakona o davku na dodano vrednost (Ur.l. RS, št. 117/2006-UPB, v nadaljevanju ZDDV-1) omogočila, da se obresti pri najemu vštejejo v davčno osnovo za blago ali pa izkažejo ločeno in upoštevajo kot plačilo za oproščeno finančno storitev (44. člen). Na slovenskem finančnem trgu je tretje obdobje omogočilo, da je najem postal enakovreden kreditu, kar je pripomoglo k njegovemu nadaljnjemu razvoju.

Obligacijski zakon (Ur.l. RS, št. 97/2007-UPB1) pravi, da se z najemno pogodbo najemodajalec zavezuje, da bo najemniku izročil določeno stvar, najemnik pa, da bo za to stvar plačeval določeno najemnino.

Po Slovenskih računovodskih standardih (Ur.l. RS, št. 95/2015, v nadaljevanju SRS) opredmetena osnovna sredstva (v nadaljevanju OOS) omogočajo financiranje najema različnih premičnin in nepremičnin. Slovenski računovodski standard 1 za OOS (Ur.l. RS, št. 95/2015, v nadaljevanju SRS 1) uporabljamo za obračun zemljišč, zgradb in opreme. Nameni standarda so razvrščanje, pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj, začetno računovodsko merjenje in amortizacija, prevrednotenje ter razkritje OOS. Nabavna vrednost je določena glede na nakupno vrednost sredstva, uvozne dajatve in stroške, povezane z njegovo neposredno usposobitvijo (npr. strošek dovoza, preizkusi delovanja in podobno).

Prednosti najema so hitra in enostavna odobritev, to, da so najemniki lahko tudi osebe s slabšo kreditno sposobnostjo, da je obrok prilagojen denarnemu toku najemnika in da najemniki dobijo določene ugodnosti (npr. zavarovanje s komercialnim popustom, dodatni popusti pri dobavitelju vozil). Pri pravnih osebah pa je prednost v tem, da najemniku ne zmanjšuje bonitete in kreditne sposobnosti (VBS leasing d.o.o., 2016).

Slika 1: Razmerje med strankami pri najemu

Vir: Aleasing d.o.o., Finančni leasing, 2016.

Slika 1 prikazuje razmerje med pogodbenimi strankami pri najemu. Dobavitelj najemodajalcu (leasingodajalcu) proda določeno sredstvo v zameno za plačilo.

Najemodajalec najemniku (leasingojemalcu) z najemno pogodbo v najem odda sredstvo za določeno dogovorjeno dobo in najemnino. Najemnik plačuje najemnino najemodajalcu, v določenem primeru pa prevzame tveganja in koristi, povezane z lastništvom nad sredstvom, in sicer z najemno pogodbo za določeno obdobje. Dobavitelj najemniku omogoča vzdrževanje in servisiranje sredstva, vzetega v najem. Najemnik dobavitelju daje priložnost za tehnološki razvoj. Globalno podjetje Boeing je primer dobre prakse tehnološkega razvoja (Boeing, 2016a). Kot podjetje dajejo svoja letala v finančni najem drugim podjetjem in institucijam, v zameno pa dobijo priložnost za izboljššan tehnološki razvoj. S tem vlagajo v raziskave in razvoj, spodbujajo zaposlovanje, usposabljujejo razvojnike v gospodarstvu in podobno (Boeing, 2016b).

1.1.1 Finančni najem

Finančni najem je najem, kjer se pomembna tveganja in koristi, povezana z lastništvom najetega sredstva, prenesejo na najemnika. Sredstva, ki so dana v finančni najem, pri najemniku niso več evidentirana kot opredmetena osnovna sredstva, temveč so del dolgoročnih finančnih posojil in terjatev v Slovenskih računovodskih standardih 15 (Ur.l. RS, št. 95/2015, v nadaljevanju SRS 15). Lastninska pravica je lahko prenesena na najemnika ali ne. Najemodajalec dobi povrnitev naložbe v najem in dobiček.

SRS 1 (Ur.l. RS, št. 95/2015) določajo, da gre za finančni najem, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

- po izteku najema se lastništvo sredstva prenese na najemnika (to je opredeljeno v pogodbi),
- najemnik ima možnost nakupa sredstev po nižji vrednosti od poštene vrednosti na dan nakupa,
- trajanje najema se večinoma ujema z dobo koristnosti sredstva,
- na začetku najema je sedanja vrednost najmanjše vsote najemnin skoraj enaka pošteni vrednosti najetega sredstva,
- najeta sredstva so posebne narave, zato jih lahko uporablja zgolj najemnik.

Po podatkih ponudnikov najemnih storitev je običajna doba najema od 12 do 84 mesecev (Internet Media d.o.o., 2016b). Finančni najem je namenjen različnim opredmetenim osnovnim sredstvom, kot so osebna, motorna, tovorna in kombinirana vozila, avtobusi, razni gradbeni stroji in naprave, računalniška oprema, plovila, nepremičnine in podobno. Postopek je naslednji: neko nepremičnino ali premičnino lizing hiša ali banka najprej odkupi od dobavitelja te nepremičnine ali premičnine ter jo odda v najem najemniku. Slednji v zameno za uporabo te nepremičnine ali premičnine plačuje mesečne obroke lizing hiši ali banki. Ko po pogodbi odplača zadnji obrok najema, lahko najemnik postane pravni lastnik sredstva. Vse stroške vzdrževanja in zavarovanja predmeta v času trajanja pogodbe plačuje najemnik. Najemnik, ki je pravna oseba, vodi opredmeteno osnovno sredstvo, vzeto v najem v svojih računovodskih knjigah. V knjigovodskih razvidih loči

nabavno vrednost in amortizacijski popravek vrednosti ter izgubo zaradi oslabitve. V bilanci stanja je prikazana knjigovodska vrednost, torej razlika med nabavno vrednostjo, popravkom vrednosti in izgubami zaradi oslabitve. Po SRS 1 (Ur.l. RS, št. 95/2015) pri finančnem najemu najemnik amortizira sredstvo v svojih poslovnih knjigah. Ob prevzemu sredstev najemnik določi metodo amortiziranja in letno amortizacijsko stopnjo. Izbrana metoda amortiziranja je odvisna od tega, kakšno gospodarsko korist prinaša sredstvo pravni osebi.

1.1.2 Poslovni najem

Najeme, ki niso finančni, imenujemo poslovni najemi. Po SRS 15 (Ur.l. RS, št. 95/2015) velja, da najemodajalec, ki je lastnik sredstev, slednja izkazuje v svoji bilanci stanja kot opredmetena osnovna sredstva, najemnina pa je izkazana kot poslovni prihodek. Najemna pogodba praviloma traja veliko manj časa, kot traja doba koristnosti najetega predmeta.

Pri poslovnem najemu sredstvo ob zaključku najemne pogodbe nikoli ne postane last najemnika. Tako kot finančni najem je tudi poslovni namenjen fizičnim in pravnim osebam, ki plačujejo mesečno anuiteto po dogovorjeni pogodbi, razliko denarja pa namenijo donosnejšim naložbam. Pravne osebe s tem najemom preprečujejo zastaranje delovnih sredstev. Običajna doba najema je od 24 do 60 mesecev. Gre za pogodbeni odnos, pri čemer najemodajalec obdrži pravno in ekonomsko lastništvo nad predmetom najema. Najemnik plačuje najemnino, ko se obdobje najema izteče, pa vrne sredstva najemodajalcu (Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o., 2016a).

Najemodajalec, ki je pravna oseba, vodi opredmeteno osnovno sredstvo, dano v najem v svojih računovodskih knjigah. V knjigovodskih razvidih so ločeni nabavna vrednost in amortizacijski popravek vrednosti ter izguba zaradi oslabitve. V bilanci stanja je prikazana knjigovodska vrednost, torej razlika med nabavno vrednostjo, popravkom vrednosti in izgubami zaradi oslabitve. Ob začetku vodenja sredstev je treba določiti metodo amortiziranja in letno amortizacijsko stopnjo. Izbrana metoda amortiziranja je odvisna od tega, kakšno gospodarsko korist prinaša pravni osebi. Pri poslovnem najemu najemodajalec amortizira sredstvo v svojih poslovnih knjigah. Če je najemna pogodba sklenjena za daljše obdobje, so upoštevani letni stroški in prihodki, med letom pa se stroške in prihodke časovno razmejuje (Batistič, T. & Batistič, S., 2012, str. 83–89).

Pri nekaterih lizing hišah je potrebno ob najemu vozila skleniti kasko zavarovanje. Slednje je kritje premije ob škodnih dogodkih, npr. če se najemniku pripeti prometna nesreča, poškodba na parkirišču, vandalizem ali pa je vozilo poškodovano v naravni nesreči, kot je na primer toča. Polni kasko je obvezen pogoj pri sklenitvi najemne pogodbe vozila – če je vozilo poškodovano v času najema, lastnik (najemodajalec) ni oškodovan, saj lahko zavarovalnica povrne znesek popravila (Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o., 2016b).

1.1.3 Primerjava finančnega in poslovnega najema

Odločitev posameznika je, ali želi vozilo samo najeti za določeno obdobje ali pa želi postati njegov lastnik.

Tabela 1: Primerjava med finančnim in poslovnim najemom

Lastnost	Finančni najem	Poslovni najem
Davčna obravnava	Kot promet blaga	Kot promet storitev
Primerljivost	Z dolgoročnim kreditiranjem	S kratkoročnim najemom
Pravno lastništvo	Najemodajalec	Najemodajalec
Ekonomsko lastništvo	Najemnik	Najemodajalec
Davčno priznani stroški za najemnika	Amortizacija in obresti	Obrok najema
Nosilec tveganja	Najemnik	Najemodajalec
Doba najema	Poljudna	Krajša od 75-odstotne življenjske dobe sredstev
Sedanja vrednost najmanjše vsote obrokov najema	Poljudna	Ne sme presegati 90 odstotkov poštene vrednosti sredstva
Obračun DDV	Enkratno glede na celotno vrednost sredstva, vključno z obrestmi	Na obrok najema (na najemnino)
Primerna oblika	Za najemnika, ki želi po poteku obdobja najema postati lastnik najetega sredstva	Za najemnika, ki ne želi posedovati sredstev in imeti s tem povezanih stroškov ter obveznosti

Povzeto in prirejeno po Erste Group Immorent AG, Finančni ali operativni lizing?, 2011.

Tabela 1 prikazuje podobnosti in razlike med finančnim ter poslovnim najemom. Tabela kaže, kako se določen najem upošteva pri davčni obravnavi in v katerem primeru ima najemnik ekonomsko lastništvo. Pravno lastništvo najemodajalca je oblika zavarovanja naložbe, v kolikor najemnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti; najemnik praktično ne more razdreti pogodbe pred iztekom najema, najemodajalec pa to lahko stori samo v primeru, če najemnik ne plačuje najemnine ali ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti.

Prikazani so tudi stroški, ki so davčno priznani pri pravnih osebah, poleg tega pa je iz tabele razvidno, kdo prevzema tveganja, kolikšna je doba odplačevanja, kako se obračuna DDV in za koga je primerna oblika najema.

1.2 Kredit

Pojem kredit izhaja iz latinske besede »*credere*« in pomeni varovati, zaupati (Internet Media d.o.o., 2016a). Posojilo je kupčija med strankama, z njim pa se ustanovi kreditno razmerje. Gre za pravno razmerje med upnikom, ki da neko sredstvo na up, in dolžnikom, ki to sredstvo prejme (Ribnikar, 1999).

Kdaj so se pojavila prva posojila, ni mogoče določiti. Vedno je obstajal nekdo, ki je imel razpoložljiva sredstva, in nekdo, ki je ta sredstva potreboval. Prvi zapisi o kreditu so iz časa starih Grkov in rimskega imperija (Posoja, 2016b). Prvi kredit je bil pogodbeni, znan kot pogodbeno podložništvo. Najpogosteje je bil pogodbeni kredit v uporabi v srednjem veku, pomemben pa je bil vse do 19. stoletja. Revni ljudje so si izposodili denar od bogatih, in sicer z namenom, da bi poplačali stroške, odšli na potovanje ali kupili nepremičnino. V zameno so odslužili svoj dolg z raznimi deli in opravili. Četudi je bil dolg že poplačan, so bogati pogosto izkoriščali najemnike, da so zanje še vedno opravljali dela. Ker so imeli revni ljudje zelo malo pravic, so zaradi najema pogosto postali sužnji bogatih, čeprav je bilo suženjstvo v Evropi in Združenih državah Amerike prepovedano (Posoja, 2016b).

Poznamo različne oblike kredita, kot so osebni kredit, kredit za avto, gotovinski kredit, stanovanjski kredit in potrošniški kredit. Najpogostejše oblike kredita pri nakupu osebnega vozila so potrošniški kredit, namenski kredit in gotovinski kredit (Posoja, 2016a).

1.2.1 Potrošniški kredit

Potrošniški kredit je najpogostejša oblika bančnega kredita. Namenjen je fizičnim osebam, ki želijo na hiter in enostaven način priti do denarnih sredstev. Glavna prednost tega kredita je, da lahko denar porabimo za katero koli stvar, saj nakazan znesek ni vezan na določen predmet ali storitev (NLB d.o.o., 2016a). Potrošniški kredit je tako lahko namenjen potovanju, nakupu računalnika, avta, oblačil in hrane. Višina kredita je odvisna od dobe odplačevanja, oblike zavarovanja in kreditne sposobnosti posameznika. NLB d.o.o. nudi potrošniški kredit z nespremenljivo in s spremenljivo obrestno mero.

NLB d.o.o. »Osebni kredit« nudi kredit s spremenljivo obrestno mero in z nespremenljivo obrestno mero (NLB d.o.o., 2016b):

- Kredit z nespremenljivo obrestno mero:
  - odplačilna doba je do sedem let,
  - znesek mesečne anuitete je nespremenjen,

- banka nudi nižje obrestne mere svojim komitentom,
  - možnost sklenitve življenjskega zavarovanja.
- Kredit s spremenljivo obrestno mero:
    - odplačilna doba je do deset let,
    - obrestna mera je odvisna od gibanja šestmesečnega Euribora³,
    - banka nudi nižje obrestne mere svojim komitentom,
    - možnost sklenitve življenjskega zavarovanja.

Stranka mora banki predložiti naslednje dokumente (NLB d.o.o., 2016c):

- kopijo veljavne osebne izkaznice, potnega lista ali vozniškega dovoljenja,
- kopijo davčne številke,
- kopijo zadnjega obvestila ZPIZ (samo upokojenci),
- kopijo zadnjih treh plačilnih list, s strani delodajalca potrjeno vlogo za odobritev kredita in upravno izplačilno prepoved (samo zaposleni),
- če ima stranka račun pri drugi banki, priloži kopijo potrdila o prejemkih in odtegljajih zadnjih šestih mesecev.

Banka se pred kreditnim tveganjem zavaruje tako, da od komitenta zahteva neko obliko zavarovanja pri prevzemu kredita, pri čemer je zavarovanje odvisno od vrste naložbe. NLB d.o.o. ponuja več vrst zavarovanja pri prevzemu kredita (NLB d.o.o., 2016d):

- Zavarovanje s plačilom zavarovalne premije pri zavarovalnici – v tem primeru kreditojemalec sklene zavarovanje pri zavarovalnici. V kolikor postane kreditojemalec plačilno nesposoben, zavarovalnica poravnava obveznost kreditojemalca do banke, kasneje pa zavarovalnica terjata kreditojemalca.
- Zavarovanje z zastavo nepremičnine – v tem primeru kreditojemalec (ali tretja oseba) zastavi nepremičnino za namen zavarovanja kredita. Višina kredita lahko znaša do 60 odstotkov vrednosti zastavljene nepremičnine.
- Druge vrste zavarovanja – tu gre npr. za zavarovanje s porokom, ki je kreditno sposoben, zavarovanje z zastavo vrednostnih papirjev, zastavo denarnih sredstev in podobno.
- Življenjsko zavarovanje kreditojemalcev – to zavarovanje se uveljavlja v primeru smrti kreditojemalca. Zavarovalnica izplača zavarovalnino za poplačilo obveznosti neposredno banki, dediči pa niso obremenjeni z dolgom.
- Zavarovanje kreditojemalca za primer brezposelnosti – v primeru, da kreditojemalec izgubi zaposlitev, zavarovalnica pokrije do 12 mesečnih plačil obrokov.

---

³ Euribor (angl. *Euro Inter Bank Offered Rate*) – obrestna mera za denarna sredstva v evro območju pri poslovanju z investicijami za določeno obdobje.

1.2.2 Namenski kredit

Namenski kredit je kredit, ki je namenjen točno določeni potrošnji. Omenjeni kredit lahko uporabimo pri nakupu določene premičnine ali plačilu določene storitve. Glavna prednost te oblike financiranja je, da si kreditorejmalci mesečne obroke prilagajajo glede na svoje zmožnosti. Kreditorejmalec oblikuje svoj načrt financiranja in ima možnost predčasnega poplačila pogodbe (Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o., 2016c).

Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o. ponuja na primer namenski kredit »Kredit Klasik«, ki ima naslednje lastnosti (Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o., 2016d):

- odplačilna doba je od 12 do 84 mesecev,
- vsaj 20-odstotni plog vrednosti vozila,
- mesečni obrok je odvisen od plačilne sposobnosti kreditorejmalca in višine ploga,
- znesek mesečne anuitete je bodisi nespremenljiv bodisi spremenljiv (se prilagaja gibanju Euribora),
- kredit omogoča pridobitev takojšnjega lastništva vozila,
- možnost predčasnega poplačila kredita.

Banka se pred kreditnim tveganjem zavaruje tako, da od komitenta zahteva sklenitev določene oblike zavarovanja pri prevzemu kredita, ki pa je odvisna od vrste naložbe. Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o. na primer zahteva, da mora kreditorejmalec ob nakupu vozila obvezno skleniti še kasko zavarovanje vozila.

1.2.3 Gotovinski kredit

Gotovinski kredit je namenjen fizičnim osebam in omogoča pridobitev denarja za nepredvidljive finančne izdatke. Izplačilo je v enkratnem znesku v gotovini ali pa je neposredno nakazano upniku in je lahko namenjeno nakupu pohištva, vozila, drugih večjih in manjših dobrin, pokritju negativnega stanja na računu in podobno (Posoja, 2017).

SKB d.d. nudi gotovinski kredit z nespremenljivo obrestno mero ali pa s spremenljivo obrestno mero. SKB d.d. »Gotovinski kredit« ima naslednje lastnosti (SKB d.d., 2016a):

- kredit z nespremenljivo obrestno mero, ki je torej enaka in se ne spreminja med trajanjem pogodbenega razmerja;
- kredit s spremenljivo obrestno mero, ki se spreminja med trajanjem pogodbenega razmerja na podlagi parametrov iz pogodbe (npr. Euribora).

Višina kredita je odvisna od kreditne sposobnosti stranke ter načina zavarovanja kredita, vendar pa mora biti pri SKB d.d. najnižji mesečni obrok v višini 40 EUR (SKB d.d., 2016b). Doba odplačevanja gotovinskega kredita je 3–96 mesecev. Kredita ni potrebno zavarovati, vendar je to v SKB d.d. odvisno od pristojnosti enote, ki ga odobri. Kredit

lahko zavarujemo z zavarovanjem pri zavarovalnici ali zavarovanjem s porokom (SKB d.d., 2016c). Višina stroškov ob sklenitvi najema kredita je odvisna od tega, ali je najemnik kredita komitent iste banke – če je, so stroški najema nižji. Strošek vodenja kredita je odvisen od dobe odplačevanja. V primeru, da je kredit zavarovan pri zavarovalnici, stroškov vodenja kredita ni.

Pri SKB d.d. nudijo tudi hitri gotovinski kredit (SKB d.d., 2016d). Namenjen je nujnim in nepričakovanim nakupom. Kredit lahko najame kdor koli, ki zadnje tri mesece prejema prilive na račun pri isti banki. Doba odplačevanja je največ 36 mesecev. Višina zneska kredita je najmanj 40 evrov (v nadaljevanju EUR), največ pa 5.000 EUR.

»Hitri gotovinski kredit« pri SKB d.d. ima naslednje prednosti (SKB d.d., 2016d):

- stranke izpolnijo le vlogo za odobritev kredita (Priloga 5),
- pri izračunu največjega možnega zneska kredita je upoštevana bruto plača, poleg tega pa tudi povračila stroškov, kot so prehrana in prevoz na delo, otroški dodatek, avtorski honorar, vračilo potnih stroškov in podobno,
- vlogo za odobritev kredita je mogoče oddati tudi preko spletne banke, če je stranka komitent SKB d.d.

1.2.4 Primerjava med potrošniškim, namenskim in gotovinskim kreditom

Prednost potrošniškega in gotovinskega kredita je, da nista vezana na nakup povsem določenega predmeta ali storitve. V primeru namenskega kredita je potrebno celoten znesek porabiti za nakup točno določenega predmeta ali storitve. Kreditojemalec lahko sklene tudi novo kreditno razmerje in najprej poplača preostanek vrednosti starega kredita, z razliko denarja pa sklene novo pogodbo za financiranje premičnine ali nepremičnine. V ceno lahko vključi tudi staro vozilo (Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o., 2016d). Vse oblike kredita lahko sklenemo s spremenljivo in z nespremenljivo obrestno mero in vse lahko zahtevajo sklenitev zavarovanja.

2 PODATKI ZA LIZING SEKTOR V SLOVENIJI

Po podatkih Združenih Bank Slovenije (v nadaljevanju ZBS) so lizing hiše in banke v letu 2015 ustvarile za 607,71 milijonov EUR prometa, merjeno z nabavno vrednostjo, in 446,29 milijonov EUR financirane vrednosti (ZBS, 2016a). Pri podrobnejši analizi teh podatkov sem upoštevala populacijo potrošnikov (fizičnih oseb).

2.1 Gibanje trga najpogostejših virov financiranja

Poznamo več različnih vrst posla: kredit, finančni najem in poslovni najem (ZBS, 2016b). Med nepremičnine spadajo stanovanja, poslovne zgradbe, industrijske nepremičnine, javne

nepremičnine, kmetijske nepremičnine in podobno. Med premičnine lahko štejemo proizvodno in računalniško opremo, lahka in težja tovorna vozila, osebna vozila, ladje, vlake, letala in podobno. Vsaka vrsta posla se deli na nepremičnino brez financiranja zalog, nepremičnino s financiranjem zalog, premičnino brez financiranja zalog in premičnino s financiranjem zalog. V Tabeli 2 je prikazana nabavna vrednost nepremičnine oz. premičnine, ki je 1.440,45 (v milijonih EUR).

Tabela 2: Vrsta posla po nabavni vrednosti (v mio EUR)

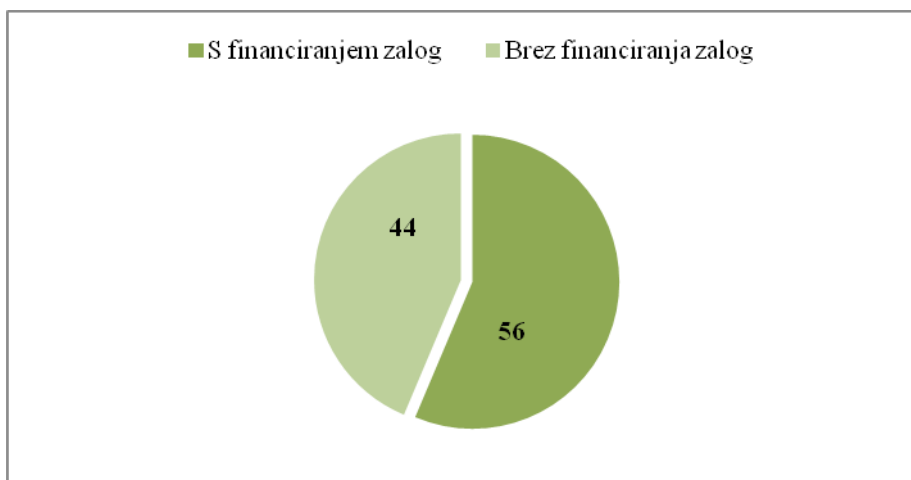
	Kredit	Finančni najem	Poslovni najem	Zaloge	Skupaj
Nepremičnine	4,05	19,73	22,45	0,00	46,24
Premičnine	48,02	881,19	149,20	315,79	1.394,21
Skupaj	52,07	900,92	171,65	315,79	1.440,45

Povzeto in prirejeno po Združenje Bank Slovenije, Statistični podatki 2015, 2015, str. 2, tabela E1.

Kot je razvidno iz Tabele 2, se financirajo tudi zaloge premičnin. Po Slovenskih računovodskih standardih 4 (Ur.l. RS, št. 95/2015, v nadaljevanju SRS 4) so zaloge predmeti, ki so uporabljeni pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev. V letu 2015 je bilo kar za 315,79 milijonov EUR financiranih zalog premičnin. Lizing hiše in banke oblikujejo zaloge premičnin z namenom, da je stranki predmet najema (na primer vozilo) čim hitreje na voljo. Po podatkih pri ZBS je najpogostejša oblika financiranja premičnin finančni najem, kjer je vrednost posla v letu 2015 znašala kar 881,19 milijonov EUR (po nabavni vrednosti).

Glede na statistične podatke pri ZBS je bilo leta 2015 financiranih kar 1.124,64 milijonov EUR novih poslov brez upoštevanja financiranja zalog (glejte Tabelo 2). Od tega je bilo največ financiranih premičnin. Glede na to, da je obseg financiranja nepremičnin manjši kot financiranje premičnin, je največji del nepremičnin financiran s pomočjo poslovnega najema in znaša 22,45 milijonov EUR, sledi pa mu finančni najem, ki je manjši za nekaj milijonov EUR, in sicer 19,73 (ZBS, 2016b). Slika 2 prikazuje razmerje med deležem financiranja zalog premičnin in deležem brez financiranja zalog premičnin po nabavni vrednosti. Financiranje premičnin (z zalogami vred) znaša 1.394,21 milijonov EUR, kar predstavlja 56-odstotni delež vseh novih poslov financiranih premičnin glede na nabavno vrednost.

Slika 2: Delež financiranja premičnin novih poslov glede na nabavno vrednost (v odstotkih)

Povzeto in prirejeno po Združenje Bank Slovenije, Statistični podatki 2015, 2015, str. 2, tabela E1.

2.2 Število najemnih in kreditnih pogodb za pridobitev premičnin

Leta 2015 je bilo sklenjenih 77.674 najemnih in kreditnih pogodb (brez financiranja zalog).

Tabela 3: Število najemnih in kreditnih pogodb za pridobitev premičnin

Obdobje financiranja	Finančni najem	Poslovni najem	Kredit	Skupaj
do 1 leta	2.387	6.333	7.219	15.939
od 1 do 2 let	2.052	690	11.532	14.274
od 2 do 3 let	4.399	244	3.308	7.951
od 3 do 4 let	6.767	444	2.685	9.896
od 4 do 5 let	6.869	456	323	7.648
od 5 do 10 let	21.084	191	680	21.955
od 10 do 15 let	7	0	1	8
od 15 do 20 let	1	0	0	1
nad 20 let	1	1	0	2
Skupaj	43.567	8.359	25.748	77.674

Povzeto in prirejeno po Združenje Bank Slovenije, Statistični podatki 2015, 2015, str. 1, tabela A3.

Tabela 3 prikazuje število pogodb, ki so bile sklenjene v letu 2015 glede na vrsto in trajanje financiranja. Največ pogodb je bilo sklenjenih z ročnostjo od pet do deset let, in sicer kar 21.955. Naslednje najpogostejše obdobje financiranja je obdobje do enega leta, kjer je bilo v letu 2015 sklenjenih kar 15.939 pogodb. Takoj za njim sledi obdobje od enega leta do dveh let, ko je bilo sklenjenih 14.274 pogodb.

3 PRIMERJAVA MED BANČNIM KREDITOM IN NAJEMOM

Nakup novega osebnega vozila predstavlja poseben dogodek za večino posameznikov, saj pogosto predstavlja veliko finančno tveganje. Kadar si posameznik ne more privoščiti nakupa vozila z gotovino, si lahko pomaga z bančnim kreditom ali najemom.

V kolikor se posameznik odloči za najem, se z dobaviteljem (prodajalcem) vozila najprej dogovorita o vseh tehničnih pogojih, ki se nanašajo na vozilo. S predračunom najemnik pridobi informacijo o vrednosti celotne investicije. Najemnik se z najemodajalcem (ki je lahko hkrati tudi dobavitelj) dogovori glede dobe financiranja, načina obrestovanja (po spremenljivi ali nespremenljivi obrestni meri) in višine pologa. Na podlagi najemnikovih želja najemodajalec sestavi informativno ponudbo, ki je osnova za sklepanje najemniške pogodbe. Na ponudbi je prikazan celoten izračun najema: višina pologa običajno znaša 20 odstotkov nabavne vrednosti vozila, preostanek vrednosti pa je razdeljen po mesečnih obrokih, ki so odvisni od dobe financiranja in obrestne mere. Najemnik mora na primer pri NLB d.o.o. predložiti obrazec »Vloga za odobritev financiranja« (Priloga 5), izpisek delodajalca o zadnjih treh rednih osebnih prejemkih, potrdilo o rednih prilivih na transakcijski račun in »Odstopno izjavo in upravno-izplačilno prepoved« (Priloga 6). Na podlagi prejete dokumentacije najemodajalec preveri boniteto najemnika. Če so s strani najemodajalca in najemnika izpolnjeni vsi pogoji, je posel sklenjen. V najemni pogodbi so opredeljeni predmet najema, višina in datum plačila pologa, doba financiranja z načinom obrestovanja (po spremenljivi ali nespremenljivi obrestni meri) in višina ter rok plačila prvega obroka in ostalih obrokov. Opredeljeni so tudi način zavarovanja vozila za najem, druga jamstva in podobno.

Na spletnih straneh bank in lizing hiš sem pridobila informativne izračune kredita in najema pri različnih bankah in lizing hišah: Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o., NLB d.o.o. in SKB d.d. Predmet nakupa (oz. najema) je bilo novo osebno vozilo Volkswagen Polo (Priloga 3) v vrednosti 12.902,00 EUR pri podjetju Porsche Inter Auto d.o.o., doba financiranja pa je znašala 60 mesecev (Konfigurator Volkswagen, 2016). Pri informativnih izračunih ni upoštevano mesečno vodenje osebnega računa.

Vsaka oblika financiranja s pomočjo kredita ali najema ni primerna za vsakega posameznika. Na koncu tega poglavja zato predstavljam prednosti in slabosti pridobitve vozila s pomočjo najema za družino in samsko osebo brez otrok ter podajam primerjavo z nakupom vozila s pomočjo kredita za družino in samsko osebo brez otrok.

3.1 Informativni izračun za finančni najem

Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o. ponuja ločene informativne izračune glede na različne znamke osebnih vozil.

Slika 3: Informativna ponudba za Volkswagen finančni leasing pri PKL d.o.o.

Vozilo:	VW POLO
Cena vozila:	12.902,00 EUR (z DDV)
Polog prodajalcu:	2.580,40
Skupni znesek financiranja:	10.321,60 EUR
Odplačilna doba:	60 mesecev
Mesečni obrok:	202,44 EUR
EOM:	8,68%
Pogodbena obrestna mera:	6,60%
Prvo plačilo:	
Stroški obdelave:	131,91 EUR
Rizični sklad:	219,85 EUR
Mesečni obrok:	202,44 EUR
DDV:	0,00 EUR
Skupaj:	3.134,60 EUR
Skupni znesek za plačilo:	12.498,16 EUR

Vir: Porsche Kredit in leasing Slovenija d.o.o., Informativni izračun finančni leasing, 2016e.

Slika 3 prikazuje informativni izračun stroškov finančnega najema za osebno vozilo Volkswagen Polo v vrednosti 12.902,00 EUR. Polog je 20-odstotni in znaša 2.580,40 EUR. Razliko dolga v višini 10.321,60 EUR je treba poravnati v nespremenljivih mesečnih obrokih v višini 202,44 EUR. S prvim obrokom je potrebno plačati tudi stroške obdelave v višini 131,91 EUR in rizični sklad⁴ v višini 219,85 EUR. Celotna vrednost investicije tako znaša 15.078,56 EUR, kar pomeni, da bi plačali 2.176,56 EUR več kot znaša nabavna vrednost vozila.

3.2 Informativni izračun za namenski kredit

Tu sem pridobila informativno ponudbo za Volkswagen KreditKlasik z nespremenljivo obrestno mero pri podjetju Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o.

Slika 4 prikazuje informativni izračun kredita pri Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o. pri nakupu osebnega vozila Volkswagen Polo v vrednosti 12.902,00 EUR. Tudi v tem primeru je potrebno plačati 20-odstotni polog, kar znaša 2.580,40 EUR. Razlika vrednosti dolga znaša 10.321,60 EUR in je razdeljena na nespremenljive mesečne obroke, ki znašajo 211,76 EUR.

⁴ Rizični sklad – znesek, ki omogoča kritje izgub zaradi neplačevanja obveznosti.

Slika 4: Informativna ponudba za Volkswagen KreditKlasik pri PKL d.o.o.

Za vozilo:	VW POLO
Cena vozila:	12.902,00 EUR
Polog prodajalcu:	2.580,40 EUR
Skupni znesek kredita:	10.321,60 EUR
Odplačilna doba:	60 mesecev
EOM:	10,91%
Pogodbena obrestna mera:	8,50%
Prvo plačilo	
Stroški obdelave:	132,00 EUR
Rizični sklad:	230,00 EUR
Mesečni obrok:	211,76 EUR
Skupaj:	573,76 EUR
Prvo plačilo vključno s pologom:	3.154,16 EUR
Skupni znesek za plačilo:	13.067,60 EUR

Vir: Porsche Kredit in leasing Slovenija d.o.o., Informativni izračun kredit klasik, 2016f.

Poleg plačila vrednosti prvega obroka je potrebno plačati tudi stroške obdelave v višini 132,00 EUR in rizični sklad v višini 230,00 EUR. Celotna vrednost investicije znaša 15.648,00 EUR. V tem primeru bi plačali 2.746,00 EUR več od prvotne vrednosti vozila.

3.3 Informativni izračun za potrošniški kredit

NLB d.o.o. ponuja vrsto različnih kreditov, med drugim tudi osebni kredit za nakup novega vozila. Predpostavila sem, da je kredit zavarovan pri Zavarovalnici Triglav in da ima stranka odprt osebni transakcijski račun pri NLB d.o.o.

Slika 5 prikazuje informativni izračun osebnega kredita pri NLB d.o.o. pri nakupu osebnega vozila Volkswagen Polo v vrednosti 12.902,00 EUR. Dolg je treba plačati v nespremenljivih mesečnih obrokih, in sicer v višini 247,93 EUR. Mesečni obroki so tu višji kot pri finančnem najemu (glejte Podpoglavje 3.1), saj ni potrebno plačati delnega pologa vozila. S prvim obrokom je potrebno plačati tudi interkalarni obresti⁵ v višini 46,45 EUR, stroške odobritve kredita v višini 167,73 EUR in stroške zavarovanja kredita v višini 362,97 EUR. Vrednost investicije brez stroškov vodenja transakcijskega računa tako znaša 15.452,68 EUR.

⁵ Interkalarni obresti – obresti, ki jih stranka plača v času od črpanja kredita do začetka odplačevanja.

Slika 5: Informativna ponudba za osebni kredit pri NLB d.o.o.

PODROBNOSTI INFORMATIVNEGA IZRAČUNA

Osebni kredit - Nespremenljiva obrestna mera

Podrobnosti kredita

REZULTATI INFORMATIVNEGA IZRAČUNA	
Skupni znesek kredita	12.902,00 EUR
Število obrokov in odplačilna doba kredita (v mesecih)	60
Začetna mesečna obveznost	247,93 EUR
Nespremenljiva obrestna mera	5,75 %
Datum izračuna kredita	08.11.2016
Stroški odobritve	167,73 EUR
Stroški zavarovanja	362,97 EUR
Interkalarne obresti	46,45 EUR
Skupni stroški kredita	2.550,68 EUR
Efektivna obrestna mera	7,74 %
Skupni znesek, ki ga mora plačati kreditojemalec	15.452,68 EUR

Vir: NLB d.o.o., Informativni izračun osebni kredit, 2016e.

3.4 Informativni izračun za gotovinski kredit

SKB d.o.o. ponuja gotovinski kredit, ki ga lahko porabimo za različne namene, kot so nakup pohištva, vozila, druge večje ter manjše dobrine in podobno. Obrestna mera je lahko nespremenljiva ali spremenljiva – pri tej primerjavi sem upoštevala nespremenljivo obrestno mero. Pogoji za odobritev kredita je odprtje transakcijskega računa pri tej banki. V primeru tega izračuna (prikazanega na Sliki 6) je upoštevano tudi, da kreditojemalec prejema plačo na osebni transakcijski račun več kot šest mesecev.

Slika 6 prikazuje informativni izračun gotovinskega kredita pri banki SKB d.d. pri nakupu osebnega vozila Volkswagen Polo v vrednosti 12.902,00 EUR. Delnega pologa ni potrebno plačati, zato so mesečni obroki višji, v tem primeru pa znašajo 245,25 EUR. Obrestna mera je nespremenljiva. S prvim obrokom je potrebno plačati tudi stroške vodenja kredita, ki znašajo 170,00 EUR. Pri SKB d.d. je pri sklenitvi kreditne pogodbe potrebno plačevati tudi mesečne stroške vodenja kredita in osebnega računa, ki skupaj znašajo 5,20 EUR mesečno, kar pomeni, da za obdobje 60 mesecev ta strošek znaša 312,00 EUR. Skupna vrednost investicije je tako 15.196,59 EUR.

Slika 6: Informativna ponudba za gotovinski kredit pri SKB d.d.

Dolgoročni gotovinski krediti - izračun kredita	
▪ Znesek kredita:	12.902,00 EUR
▪ Doba odplačila:	60 mesecev
▪ Mesečna anuiteta:	245,25 EUR
▪ Stroški odobritve kredita:	170,00 EUR
▪ Mesečni stroški vodenja kredita:	3,00 EUR
▪ Mesečni stroški vodenja osebnega računa:	2,20 EUR
▪ Stroški zavarovanja kredita pri zavarovalnici:	0,00 EUR
▪ Skupni stroški kredita:	2.294,59 EUR
▪ Efektivna obrestna mera:	6,94%
▪ Skupni znesek, ki ga mora plačati potrošnik:	15.196,59 EUR

Vir: SKB d.d., Informativni izračun gotovinski kredit, 2016e.

3.5 Primerjava med informativnimi izračuni

Podatke informativnih izračunov, ki sem jih predstavila v poglavjih od 3.1 do 3.4, sem uporabila za primerjavo stroškov med finančnim najemom in namenskim, potrošniškim ter gotovinskim kreditom.

Tabela 4: Primerjava stroškov, prikazanih s pomočjo informativnih izračunov za nakup osebnega vozila

	Finančni najem pri PKL d.o.o.	Namenski kredit pri PKL d.o.o.	Potrošniški kredit pri NLB d.o.o.	Gotovinski kredit pri SKB d.d.
Vrednost vozila (v EUR)	12.902,00	12.902,00	12.902,00	12.902,00
Polog prodajalcu (v EUR)	2.580,40	2.580,40	/	/
Doba financiranja (v mesečih)	60	60	60	60
Mesečni obrok (v EUR)	202,44	211,76	247,93	245,25
EOM (v odstotkih)	8,68	10,91	7,74	6,94
Stroški odobritve (v EUR)	131,91	132,00	167,73	170,00
Vodenje TRR (v EUR/mesec)	/	/	2,30	5,20
Stroški zavarovanja (v EUR)	219,85	230,00	362,97	/
Interkalarni obresti (v EUR)	/	/	46,45	/
Skupna vrednost (v EUR)	15.078,56	15.648,00	15.452,68	15.196,59

Vir: Porsche Kredit in leasing Slovenija d.o.o., Informativni izračun finančni leasing, 2016e; Porsche Kredit in leasing Slovenija d.o.o., Informativni izračun kredit klasik, 2016f; NLB d.o.o., Informativni izračun osebni kredit, 2016e; SKB d.d., Informativni izračun gotovinski kredit, 2016e.

Tabela 4 prikazuje primerjavo med finančnim najemom in kreditom pri različnih bankah in lizing hišah. Po informativnih izračunih je najugodnejši finančni najem pri Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o., saj v tem primeru vozilo preplačamo zgolj za 2.176,56 EUR. Ker gre za najem, ni potrebno plačevati mesečnih stroškov vodenja transakcijskega računa, je pa potrebno vplačati polog v višini 20-odstotne nabavne vrednosti vozila. Glede na efektivno obrestno mero je najugodnejši gotovinski kredit pri SKB d.d., vendar je potrebno plačati tudi mesečne stroške za vodenje transakcijskega računa in vodenje kredita, zato glede na končno vrednost investicije to ni najugodnejša oblika financiranja pridobitve vozila.

3.6 Družina v primerjavi s samsko osebo brez otrok

Izbrana oblika financiranja pridobitve vozila je odvisna od finančne zmožnosti kupca, kupčevih želja in pogojev, ki jih zahteva banka oziroma najemodajalec. To pa še ne pomeni, da je ena oblika financiranja primerna za vsakega posameznika. V Tabeli 5 sem predstavila prednosti in slabosti pridobitve vozila s pomočjo najema ali s pomočjo kredita za družino in samsko osebo brez otrok. Informacije sem pridobila s pomočjo anketnega vprašalnika, intervjuja referentke pri NLB d.o.o. (Priloga 2) in prodajalca vozil pri PKL d.o.o.

Tabela 5: Prednosti in slabosti posamezne oblike financiranja

	Najem		Kredit	
	Prednosti	Slabosti	Prednosti	Slabosti
Polog		Vsaj 20 odstotkov vrednosti vozila.	Polog ni obvezen (odvisno od pogojev banke).	Vsaj 20 odstotkov vrednosti vozila (odvisno od pogojev banke).
Lastništvo vozila	Ker najemnik ni lastnik, vozilo ni upoštevano kot premoženje (npr. pri izračunu otroškega dodatka).	Ker najemnik ni lastnik, nikoli ne bo mogel biti prvi lastnik vozila. Če postane lastnik, postane šele drugi lastnik.	Z vozilom prosto razpolaga.	Vozilo je upoštevano kot premoženje (npr. pri izračunu otroškega dodatka).
Zavarovanje		Obvezno je kasko zavarovanje za vozila.		Zavarovanje kredita.
Birokracija		Več ovir, saj najemnik ni lastnik (v primeru, da hoče vozilo predčasno prodati ali ga nadgraditi).	Ni ovir, če gre npr. za nadgradnjo vozila, vgraditev vlečne kljuge, zatemnitev stekla.	

se nadaljuje

Tabela 5: Prednosti in slabosti posamezne oblike financiranja (nad.)

	Najem		Kredit	
	Prednosti	Slabosti	Prednosti	Slabosti
Pooblastila		Za družinske člane je potrebno imeti pooblastilo za uporabo vozila v tujini.	Družinski člani ne potrebujejo pooblastil za uporabo vozila v tujini.	
Odobritev	Hitra in enostavna odobritev, sklenejo ga lahko tudi ljudje s slabšo kreditno sposobnostjo.			Težja odobritev, obvezen porok za ljudi s slabšo kreditno sposobnostjo.
Višina obroka	Prilagojena višina obroka (nespremenljiva ali spremenljiva anuiteta).		Prilagojena višina obroka (nespremenljiva ali spremenljiva anuiteta).	
Predčasni odkup		Pri predčasni prodaji vozila je potrebno s tem denarjem poplačati dolg.	Pri predčasni prodaji vozila s tem denarjem ni potrebno poplačati dolga.	

Vir: Priloga 2; Priloga 3.

Iz Tabele 5 lahko razberemo prednosti in slabosti za kreditno ali najemniško vrsto financiranja. Najem ima največ prednosti pri odobritvi, saj je ta hitra in enostavna, mesečni obrok pa je prilagojen kreditni sposobnosti kupca. Ne upošteva se pri prejemanju socialnih transferjev, kot so na primer otroški dodatek, starševski dodatek in denarna socialna pomoč, ali pa pri subvencijah malice za učence in znižanju plačila vrtca. Kredit pa ima to prednost, da kreditojemalec takoj postane lastnik vozila in za razne nadgradnje vozila ne potrebuje posebnih soglasij. Višina mesečnega obroka je prilagojena kreditni sposobnosti kupca, v primeru predčasne prodaje vozila pa s tem denarjem ni potrebno poplačati preostanka dolga. Financiranje pri nakupu vozila s pomočjo kredita ali najema pa ima tudi nekaj slabosti. Največja slabost pri najemu je, da mora najemnik v primeru, če hoče predčasno prodati vozilo, za katerega ima pogodbo o finančnem najemu, pridobiti soglasje lastnika, torej v tem primeru z lizing hišo. S tem denarjem je potrebno najprej poplačati preostali dolg. Slabost pri kreditu je, da banke ali lizing hiše počasneje in težje odobrijo kredit.

Po mnenju prodajnega svetovalca, zaposlenega v podjetju Porsche Inter Auto d.o.o., je za družino najprimernejša oblika financiranja finančni najem vozila, saj najemjemalec ni lastnik vozila in vrednost vozila ni upoštevana pri izračunu otroškega ali starševskega

dotatka. V primeru najema je postopek hitrejši, odobritev pa je manj zahtevna. Brez problema lahko družina najame tudi kredit za nakup nečesa drugega. Če ima družina že stanovanjski kredit, težje dobi dodaten kredit za vozila. Pri družini se tudi redkokdaj zgodi, da bi nadgrajevala vozila ali da bi družinski člani vsak zase potovali v tujino. Seveda pa pri finančnem najemu za nakup vozila obstajajo tudi slabosti. Tako je obvezno polno kasko zavarovanje, ki ni poceni, s tem pa se poveča tudi mesečni obrok odplačila. Če vozilo prodamo, je treba s tem denarjem najprej poplačati preostali dolg. Tako finančni najem kot kredit imata torej prednosti in slabosti, ker pa imajo družine pogosto še kredit za stanovanje ali hišo, novo vozilo lažje pridobijo s pomočjo finančnega najema.

Za samsko osebo brez otrok je po mnenju osebne svetovalke na banki NLB d.o.o. najprimernejša oblika financiranja nakupa vozila kredit. Samske osebe brez otrok praviloma ne prejemajo socialnih transferjev, saj nimajo otrok. Kljub temu, da je pridobitev kredita težja in časovno daljša od finančnega najema, se raje odločajo za kredit, saj z nakupom postanejo lastniki vozila. Posledično je lahko zavarovanje vozila samo osnovno in ni potrebno, da je sklenjeno polno kasko zavarovanje. V primeru posojanja vozila družinskim članom ali prijateljem niso potrebna dodatna pooblastila. Ko se lastnik vozila odloči za prodajo, mu s tem denarjem ni potrebno poplačati dolga pri banki. Fizične osebe, ki nimajo družine, tudi veliko pogosteje menjavajo vozila, zato je v tem primeru za njih najboljša odločitev kredit.

4 ANALIZA PODATKOV IZ ANKETE

Z anketo sem želela ugotoviti, katero vrsto financiranja nakupa so izbrale anketirane osebe, na podlagi česa so se odločile za prav to obliko financiranja, koliko znaša povprečen mesečni obrok ter za kolikšno časovno obdobje odplačevanja so se osebe odločile. Anketiranih je bilo 50 oseb, od tega je bilo 29 moških in 21 žensk. Povprečna starost anketirancev znaša 26,9 let. Dne 1. 4. 2015 sem na spletni strani »EnKlikAnketa-1ka« oblikovala spletni vprašalnik, ki se nahaja v Prilogi 2, in spletno povezavo preko socialnega omrežja posredovala prijateljem ter znancem, ki so opravili nakup vozila s pomočjo finančnega najema ali kredita.

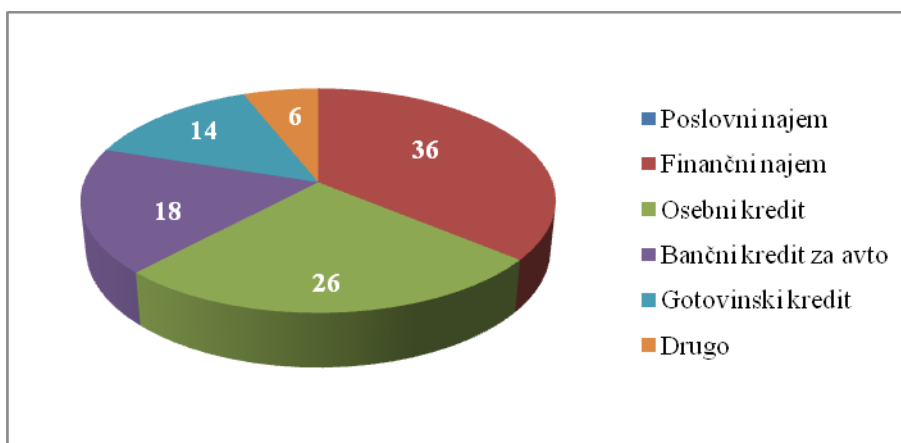
V raziskavi je sodelovalo več moških (70 odstotkov) kot žensk (30 odstotkov), med njimi pa je bilo 62 odstotkov vprašanih starih od 18 do 25 let in 28 odstotkov od 26 do 33 let. Anketirancev, starih nad 50 let, ni bilo. Po statusu je bilo največ zaposlenih, in sicer 62 odstotkov anketirancev, 34 odstotkov pa predstavljajo študenti (Priloga 2).

4.1 Vrsta financiranja nakupa vozila

S Slike 7 je razvidno, da anketiranci za nakup vozila uporabljajo poslovni najem, finančni najem, osebni kredit, bančni kredit in gotovinski kredit.

Slika 7: Vrsta financiranja nakupa vozila (v odstotkih)

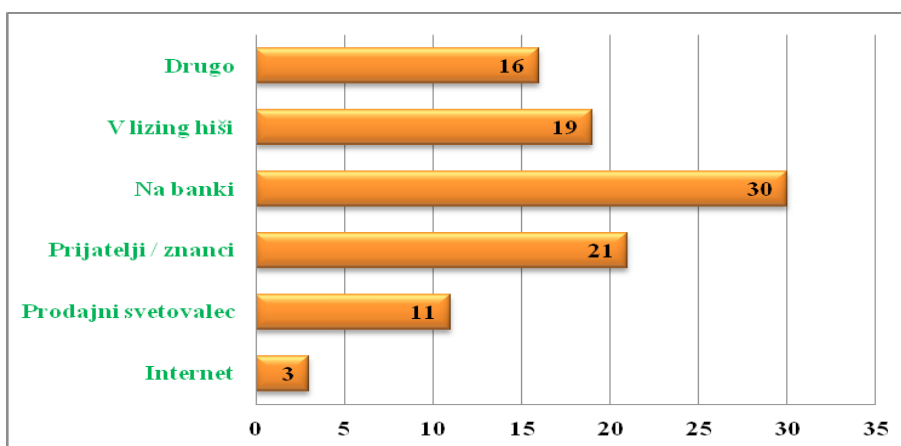
Vir: Priloga 2.

Po podatkih moje ankete se je za finančni najem odločilo kar 36 odstotkov anketirancev, osebni kredit pa ima 26 odstotkov vprašanih.

4.2 Vir informacij o vrstah financiranja nakupa vozila

Pri drugem vprašanju v anketi (glejte Prilogo 2) me je zanimalo, kje ljudje dobijo informacije o vrstah financiranja nakupa osebnega vozila.

Slika 8: Vir informacij o vrstah financiranja nakupa vozila (v odstotkih)

Vir: Priloga 2.

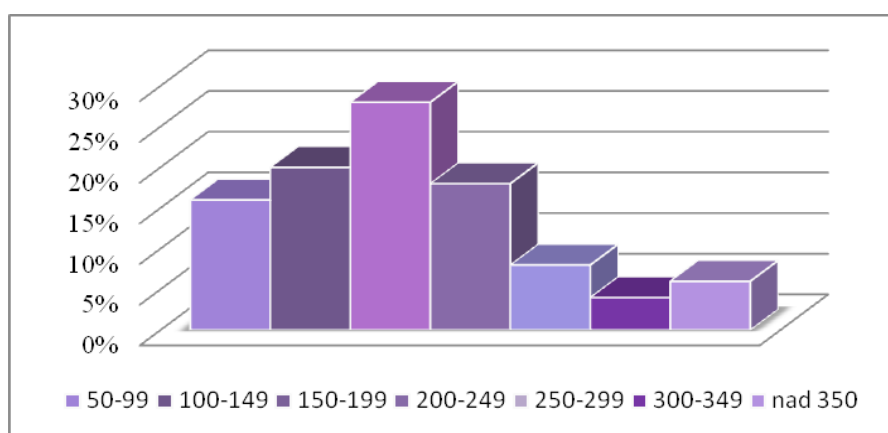
V anketi sem ponudila pet najpogostejših virov: internet, prodajni svetovalec, prijatelji, znanci, banka ter lizing hiša. Kot je razvidno s Slike 8, največ ljudi zaupa prijateljem in znancem – 30 odstotkov vseh anketirancev. To je v skladu s pričakovanji, saj ljudje najraje pridobijo informacije od tistih, ki že imajo dejanske izkušnje. Po podatkih ankete ljudje

bolj povprašujejo po informacijah o financiranju vozil na banki (21 odstotkov) kot pa v lizing hiši (11 odstotkov).

4.3 Mesečno poplačilo kredita oziroma najema

Mesečno poplačilo kredita oziroma najema, ki ga plačujejo anketiranci, niha med 50 EUR in več kot 350 EUR. Največ anketirancev plačuje povprečen mesečni znesek kredita oz. najema med 150 EUR in 200 EUR, in sicer 28 odstotkov. Nad 300 EUR pa plačuje le približno pet odstotkov anketirancev.

Slika 9: Delež anketirancev glede na povprečen mesečni znesek poplačila kredita oz. najema (v EUR)

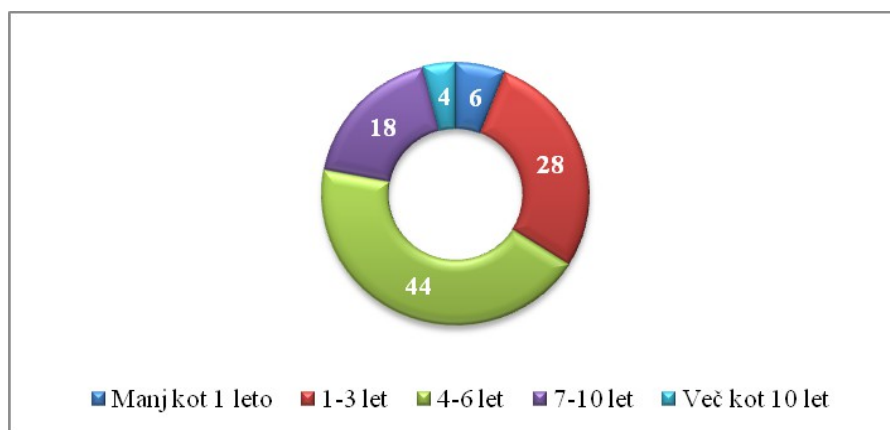

Vir: Priloga 2.

4.4 Doba trajanja kredita oz. najema

Slika 10 prikazuje dobo trajanja najema oziroma bančnega kredita. Največ anketirancev je odgovorilo, da njihova doba odplačevanja kredita oz. finančnega najema traja med štiri in šest let, kar znaša 44 odstotkov vseh anketirancev. Za obdobje od enega leta do treh let se je odločilo 28 odstotkov anketirancev. Za dobo odplačevanja manj kot eno leto ter več kot deset let se odločijo le redki.

Slika 10: Doba trajanja kredita oz. najema (v odstotkih)

Vir: Priloga 2.

SKLEP

Dandanes je vozilo pomembna stvar v našem življenju, zato ga uvrščamo med osnovne dobrine. Družine in samske osebe brez otrok potrebujejo vozilo za odhod v službo, prevoz otrok v vrtec, šolo, nakupe in podobno. Podjetja potrebujejo vozila za upravljanje voznega parka, službene poti, dostavo blaga, terensko delo in podobno. Izbira vozila je odvisna od posameznikove želje in njegove kupne moči. Prodajalci na trgu ponujajo pester izbor vozil, ki pa je različen glede na vrsto, znamko in ceno vozila, vrsto opreme pri vozilu in podobno. V primeru, da posameznik nima dovolj lastnih sredstev za nakup vozila, lahko kupi vozilo s pomočjo kredita ali pa vozilo najame.

Najprimernejša oblika financiranja je glede na posameznika zelo različna. Mlada družina denimo prejema razne subvencije (subvencija vrtca, subvencija regresirane prehrane, otroški dodatek), ki so odvisne od premoženja družine. Po mnenju prodajalca vozil, zaposlenega pri Porsche Inter Auto d.o.o. (Porsche Inter Auto d.o.o., 2016), je v taki situaciji najprimernejša odločitev finančni najem, saj vozilo ni last družine. Postopek odobritve je hitrejši in manj zahteven. V primeru, da ima družina še kakšen kredit (ali pa bi v prihodnosti rada zaprosila zanj), tudi lažje pridobi novo vozilo s finančnim najemom.

Za samske osebe brez otrok, ki ne prejema nobenih državnih subvencij in pomoči, je po mnenju osebne referentke na banki NLB d.o.o. (NLB d.o.o., 2016f) najugodnejša oblika kredit. V tem primeru je vozilo last kupca in slednji lahko z njim povsem prosto razpolaga. Izbira zavarovanja kredita je stvar kupčevih osebnih želja.

Pravne osebe, ki so najemniki vozila, vzetega v finančni najem, lahko knjigovodsko vodijo vozilo pod opredmeteno osnovno sredstvo, ki ga lahko tudi amortizirajo. V knjigah prikažejo knjigovodsko vrednost opreme in s stroškom amortizacije preko popravka vrednosti manjšajo vrednost premičnine. V primeru finančnega najema najemniki

prikazujejo strošek amortizacije, ki ga upoštevajo kasneje med odhodki. Podjetja velikokrat uporabijo vozilo preko poslovnega najema. V tem primeru nimajo nobenih drugih stroškov razen stroškov mesečnega najema. Pozitivna stran te oblike financiranja je, da lahko vozilo po koncu najema vrnejo najemodajalcu.

Glede na rezultate moje ankete se največ fizičnih oseb odloča med finančnim najemom in kreditom z odplačilno dobo od štiri do šest let ter mesečnim poplačilom kredita oziroma najema v višini med 150 EUR in 200 EUR. Vsak posameznik izbere možnost, ki mu najbolj ustreza. V primeru, da se kupec odloči za financiranje nakupa vozila, je zato najprimerneje, da pridobi različne ponudbe pri bankah in lizing hišah ter se na podlagi informativnih izračunov in pogovorov s svetovalci odloči za zanj najprimernejšo obliko financiranja.

LITERATURA IN VIRI

1. Aleasing d.o.o. (2016). *Razmerje med strankami v lizingu*. Najdeno 10. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.aleasing.si/leasing-opreme/financni-leasing>
2. Batistič, T., & Batistič, S. (2013). *Ekonomika 3: Delovni zvezek za modul Finančno knjigovodstvo za izobraževalna programa Ekonomski tehnik SSI in PTI*. (str. 83–89). Ljubljana: DZS d.d.
3. Boeing. (2016a). *Customer Finance*. Najdeno 11. decembra 2016 na spletnem naslovu <http://www.boeing.com/company/key-orgs/boeing-capital/>
4. Boeing. (2016b). *Vision*. Najdeno 11. decembra 2016 na spletnem naslovu <http://www.boeing.com/principles/vision.page>
5. Erste Group Immorent AG. (2011). *Finančni ali operativni lizing?* Najdeno 11. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.erstegroupimmorent.si/si/Storitve/FinancniOperativniLeasing>
6. Crutcher, K. (1986, julij). A Short History of Leasing. *Automotive Fleet*. Najdeno 25. marca 2016 na spletnem naslovu <http://www.automotive-fleet.com/article/story/1986/07/a-short-history-of-leasing.aspx>
7. Internet Media d.o.o. (2016a). *Zgodovina lizinga*. Najdeno 25. marca 2016 na spletnem naslovu <http://www.slonep.net/finance/lizing/zgodovina>
8. Internet Media d.o.o. (2016b). *Finančni lizing*. Najdeno 10. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.slonep.net/finance/lizing/financni-lizing>
9. *Konfigurator Volkswagen*. Najdeno 11. oktobra 2016 na spletnem naslovu http://cc.porscheinformatik.com/nwapp/nws_si/ICC3/VW!sl!!!V!!!/?HDLINT=J&BNR=7102&GRP=
10. Kredit. (b.l.). V *Slovarju slovenskega knjižnega jezika*. Najdeno 15. aprila 2016 na spletni strani http://bos.zrc-sazu.si/cgi/a03.exe?name=sskj_testa&expression=kredit&hs=1
11. Mednarodni računovodski standardi. *Uradni list ES*, L320.
12. Mednarodni računovodski standardi 17. *MRS 17.3 – Najemi*. *Uradni list ES*, L320.
13. NLB d.o.o. (2016a). *Osebni kredit – namen in lastnosti*. Najdeno 20. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.nlb.si/osebni-kredit#z1>
14. NLB d.o.o. (2016b). *Osebni kredit – obrestne mere*. Najdeno 20. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.nlb.si/osebni-kredit#z1>
15. NLB d.o.o. (2016c). *Osebni kredit – dokumenti za pridobitev kredita*. Najdeno 20. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.nlb.si/osebni-kredit#z1>
16. NLB d.o.o. (2016d). *Osebni kredit – zavarovanje kredita*. Najdeno 20. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.nlb.si/osebni-kredit#z1>
17. NLB d.o.o. (2016e). *Informativni izračun osebni kredit*. Najdeno 30. oktobra 2016 na spletni strani <https://www.nlb.si/izracun-krediti#par:namen=d&znesek=3000&anuiteta=150&rocnost=24>
18. NLB d.o.o. (2016f). *Kredit* (interno gradivo). Ljubljana: NLB d.o.o.
19. Obligacijski zakonik. *Uradni list RS št. 97/2007-UPB1*.

20. Porsche Inter Auto d.o.o. (2016). *Lizing* (interno gradivo). Ljubljana: Porsche Inter Auto d.o.o.
21. Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o. (2016a). *Operativni lizing*. Najdeno 11. aprila 2016 na spletnem naslovu http://www.porscheleasing.si/leasing/operativni_leasing
22. Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o. (2016b). *Porsche kasko zavarovanje*. Najdeno 11. decembra 2016 na spletnem naslovu http://www.porscheleasing.si/zavarovanje/porsche_kasko_zavarovanje
23. Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o. (2016c). *Kredit*. Najdeno 11. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.porscheleasing.si/kredit>
24. Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o. (2016d). *Kredit Klasik*. Najdeno 10. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.porscheleasing.si/kredit/kreditklasik>
25. Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o. (2016e). *Informativni izračun finančni leasing*. Najdeno na 30. oktobra 2016 na spletni strani <http://calc.porscheleasing.si/flvn.asp?zn=vw%20kredit#par:namen=d&znesek=3000&anuiteta=150&rocnost=24>
26. Porsche Kredit in Leasing Slovenija d.o.o. (2016f). *Informativni izračun kredit klasik*. Najdeno 30. oktobra 2016 na spletni strani <http://calc.porscheleasing.si/lkre1.asp?zn=vw>
27. Posoja. (2016a). *Bančni krediti*. Najdeno 5. decembra 2016 na spletnem naslovu <http://www.posoja.com/?module=91&id=18>
28. Posoja. (2016b). *Zgodovina posojil*. Najdeno 15. aprila 2016 na spletnem naslovu: <http://www.posoja.com/?module=91&id=407&cid=94>
29. Posoja. (2017). *Potrošniški gotovinski kredit*. Najdeno 5. marca 2017 na spletnem naslovu <http://www.posoja.com/?module=91&id=321&cid=58>
30. Ribnikar, I. (1999). *Monetarna ekonomija I*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
31. SKB d.d. (2016a). *Gotovinski kredit – obrestna mera*. Najdeno 1. junija 2016 na spletnem naslovu <http://www.skb.si/osebne-finance/kredit/gotovinski-kredit>
32. SKB d.d. (2016b). *Gotovinski kredit – višina kredita*. Najdeno 1. junija 2016 na spletnem naslovu <http://www.skb.si/osebne-finance/kredit/gotovinski-kredit>
33. SKB d.d. (2016c). *Gotovinski kredit – zavarovanje kredita*. Najdeno 1. junija 2016 na spletnem naslovu <http://www.skb.si/osebne-finance/kredit/gotovinski-kredit>
34. SKB d.d. (2016d). *Hitri gotovinski kredit*. Najdeno 1. junija 2016 na spletnem naslovu <http://www.skb.si/osebne-finance/kredit/hitri-gotovinski-kredit>
35. SKB d.d. (2016e). *Informativni izračun gotovinski kredit*. Najdeno 30. oktobra 2016 na spletni strani <https://www.skb.si/osebne-finance/informativni-izracuni/gotovinski-kredit>
36. Slovenski računovodski standardi. *Uradni list RS št. 95/2015*.
37. Slovenski računovodski standardi. *SRS 1 – Opredmetena osnovna sredstva*. *Uradni list RS št. 95/2015*.
38. Slovenski računovodski standardi. *SRS 4 – Zaloge*. *Uradni list RS št. 95/2015*.
39. Slovenski računovodski standardi. *SRS 15 – Prihodki*. *Uradni list RS št. 95/2015*.

40. VBS leasing d.o.o. (2016). *Kaj je lizing?* Najdeno 11. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.vbs-leasing.si/what-is-leasing>
41. Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1). *Uradni list RS* št.117/2006-UPB.
42. Zakon o revidiranju (ZRev-2). *Uradni list RS* št. 65/08.
43. ZBS - Združenje bank Slovenije. (2016a). *Podatki za leasing sektor v Sloveniji*. Najdeno 8. julija 2016 na spletnem naslovu <http://www.zbs-giz.si/zdruzenje-bank.asp?StructureId=1199>
44. ZBS - Združenje bank Slovenije. (2016b). *Statistični podatki 2015*. Najdeno 8. julija 2016 na spletnem naslovu <http://www.zbs-giz.si/zdruzenje-bank.asp?StructureId=1199>
45. ZBS - Združenje bank Slovenije. (2016b). *Statistični podatki 2015*. Najdeno 8. julija 2016 na spletnem naslovu <http://www.zbs-giz.si/zdruzenje-bank.asp?StructureId=1199>

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Slovarček kratic.....	1
Priloga 2: Anketni vprašalnik.....	2
Priloga 3: Intervju.....	4
Priloga 4: Ponudba.....	5
Priloga 5: Vloga za odobritev kredita.....	6
Priloga 6: Odstopna izjava in upravno-izplačilna prepoved.....	10

PRILOGA 1: Slovarček kratic

DDV – Davek na dodano vrednost

OOS – Opredmetena osnovna sredstva

MRS – Mednarodni računovodski standardi

SRS – Slovenski računovodski standardi

PRILOGA 2: Anketni vprašalnik

Spoštovani!

Sem absolventka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, smer Računovodstvo. Za izdelavo zaključne strokovne naloge želim preučiti pregled ponudbe leasing storitev na slovenskem trgu v primerjavi z bančnim kreditom. Lepo bi vas prosila, če lahko izpolnite vprašalnik, ki vam bo vzel slabi dve minuti in je popolnoma anonimen. Za vaše odgovore se vam že vnaprej zahvaljujem.

1. Katero vrsto financiranja uporabljate za svoje osebno vozilo?

- Poslovni najem
- Finančni najem
- Osebni kredit
- Bančni kredit za avto
- Gotovinski kredit
- Drugo

2. Kje ste pridobili informacije za izbrano obliko financiranja?

- Internet
- Prodajni svetovalec
- Prijatelji/znanci
- Na banki
- V lizing hiši
- Drugo

3. Kakšen je vaš povprečen mesečni prihodek zadnjega leta?

- Manj kot 200 EUR
- 200–499 EUR
- 500–999 EUR
- 1.000–1.499 EUR
- Več kot 1.500 EUR

4. Koliko znaša vaš povprečen mesečni obrok za najem oziroma bančni kredit?

- 50–99 EUR
- 100–149 EUR
- 150–199 EUR
- 200–249 EUR
- 250–299 EUR
- 300–349 EUR
- Več kot 350 EUR

5. Kolikšna je doba odplačevanja najema oziroma bančnega kredita?

- Manj kot 1 leto
- 1–3 let
- 4–6 let
- 7–10 let
- Več kot 10 let

6. Zakaj ste se odločili za to obliko financiranja in ne katero koli drugo obliko (na primer: najem namesto bančni kredit ali obratno)?

7. Spol

- Moški
- Ženska

8. Starost

- 18–25
- 26–33
- 34–41
- 42–49
- 50 in več

9. Stopnja izobrazbe

- Osnovna šola
- Srednja šola
- Višja šola
- Visoka šola
- Univerzitetna izobrazba
- Magisterij
- Doktorat

10. Zakonski stan

- Družina
- Par z otroki
- Par brez otrok
- Samski/samska
- Drugo

11. Status

- Študent
- Zaposlen
- Samozaposlen
- Brezposeln
- Drugo

PRILOGA 3: Intervju

Govorila sem z osebno svetovalko gospo Jasno Milenković, zaposleno pri NLB d.o.o., ki mi je prijazno odgovorila na nekaj vprašanj v zvezi z najemom kredita za osebno vozilo.

Vprašanje: Katere vrste bančnega kredita ponujate pri nakupu osebnega vozila za fizične osebe?

Odgovor: Avto kredit ali osebni potrošniški kredit (gotovinski).

Vprašanje: Katere so prednosti tega bančnega kredita?

Odgovor: Pri avto kreditu je ugodnejša obrestna mera. Pri osebni potrošniškem kreditu je gotovina na osebni račun, z njo pa lahko kupimo avto tudi od druge fizične osebe, in sicer brez predračuna. Daljša je tudi možna doba odplačila.

Vprašanje: Kolikšno je najdaljše obdobje za odplačevanje bančnega kredita?

Odgovor: Osebni kredit do 120 mesecev, avto kredit do 60 mesecev, stanovanjski kredit do 360 mesecev.

Vprašanje: Kateri dokumenti so potrebni za odobritev bančnega kredita?

Odgovor: Za osebni kredit potrebujemo veljaven osebni dokument in davčno številko kreditorejmalca, potrdilo o plači ali pokojnini. Pri namenskih kreditih je nujen predračun za namen kredita, pri stanovanjskih kreditih pa tudi notarsko overjena kupoprodajna pogodba za nakup nepremičnine ali veljavno gradbeno dovoljenje za gradnjo nepremičnine.

Vprašanje: Kolikšen čas je potreben za odobritev bančnega kredita?

Odgovor: Osebni kredit največ do pet delovnih dni, hipotekarni kredit pa odvisno od primera.

Vprašanje: Kateri so pogoji za odobritev bančnega kredita?

Odgovor: Kreditna sposobnost, starost kreditorejmalca, zaposlenost za nedoločen čas, pri študentih redna nakazila iz naslova štipendij ali študentskega dela.

Vprašanje: Ali lahko predčasno poplačamo obveznosti pogodbe?

Odgovor: Vse kredite lahko predčasno poplačate.

Vprašanje: Kako poteka zaključek bančne pogodbe?

Odgovor: Ko je kredit poplačan v celoti, stranka dobi obvestilo o dokončnem plačilu kredita.

Vprašanje: Kaj se zgodi v primeru, ko bančnega kredita ni možno odplačati?

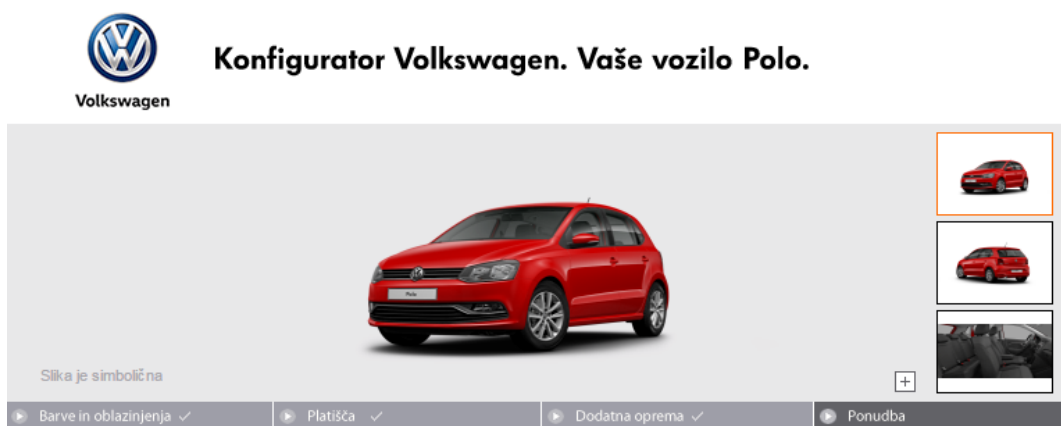
Odgovor: Najprej se sproži opominjevalni postopek, nato prenos na službo za izterjavo in nazadnje prenos na pravno pisarno. Temu se je možno izogniti z reprogramom kredita. Pri stanovanjskih kreditih se lahko temu izognemo tudi z moratorijem plačil obveznosti.

PRILOGA 4: Ponudba

V sledeči prilogi je ponudba za nakup vozila Volkswagen Polo v vrednosti 12.902,00 EUR.

Slika 1: Ponudba

Konfigurator Volkswagen. Vaše vozilo Polo.

Slika je simbolična

Barve in oblažinja ✓ Platišča ✓ Dodatna oprema ✓ Ponudba

Vaše željeno vozilo je pripravljeno!

Vaše željeno vozilo		Cena
Polo Comfort Edition 1.2 TSI BMT bencin / 66 kW/90 KM / 5-stopenjski / 4-vrata Poraba goriva: 4.7l/100km Emisije ogljikovega dioksida (CO2): 107g/km Emisije dušikovega oksida (NOx): 0,04g/km	EUR	12.781,36
Zunanja barva bleščeča rdeča	EUR	120,45
Sedežna prevleka Tkanina ali usnje Barva notranjosti: titanovo črna Talna obloga: črna Armaturna plošča: titanovo črna		
Skupaj:	EUR	12.901,80

Če ni drugače navedeno so vse navedene cene neobvezne, nekartelne, priporočene cene, vklj. z 22 % DDV & DMV. V redkih primerih se lahko zgodi, da navedene cene niso dnevno aktualizirane. Kontaktirajte vašega trgovca za natančno izračunane podatke o ceni. Izključno si pridržujemo pravico do sprememb konstrukcije, opreme, variant modelov, tehničnih podatkov, cene in do napak pri vnosu podatkov. Prikazana vozila so delno opremljena z dodatno opremo, ki je na voljo za doplačilo, oz. z opcijsko dopolnilno opremo in podrobnostmi opreme, ki niso na voljo za vse izvedbe modelov. Pred podpisom kupoprodajne pogodbe se natančno pozanimajte o obsegu opreme oz. serijske opreme ter o ceni vašega vozila.

Informacije Evropske skupnosti o porabi goriva in emisijah CO2 po VO (EG) 715/2007: navedene vrednosti so bile ugotovljene po meritvah, predpisanih v VO (EG) 715/2007. Podatki se ne nanašajo na posamezno vozilo in niso del ponudbe, ampak služijo izključno primerjavi med posameznimi tipi vozil. Odstopanja pri porabi goriva in emisijah CO2 se lahko še posebej pojavijo zaradi dodatne in dopolnilne opreme (npr. širše gume, klimatska naprava, prtljažnik na strehi vozila itd.).

Vir: Konfigurator Volkswagen.

PRILOGA 5: Vloga za odobritev kredita

Št. kredita: _____

Vloga za odobritev kredita Datum sprejetja prošnje: _____

Osebnih podatki

Ime in priimek: _____

Nadlov stalnega bivališča: _____

Nadlov začasnega bivališča: _____

Datum rojstva: _____ Kraj rojstva: _____

Št. osebnega dokumenta: _____ Ime izdajatelja osebnega dokumenta: _____

Datum izdaje osebnega dokumenta: _____ Davčna številka: _____

Domača telefonska številka/GSM: _____ Telefonska številka v službi: _____

Podatki o kreditu (ustrezno obkrožite)

Prosim, da mi odobrite kredit v višini _____ EUR

Namen porabe sredstev kredita: _____

Kredit bom porabil(a): _____ čas odplačila kredita: _____ mesecev

Izjavljam, da odpiram račun oziroma sklepam trajno poslovno razmerje: v svojem imenu za svoj račun kot zakoniti zastopnik

Kredit bom odplačeval (ustrezno obkrožite):

a) s pooblastilom z osebnega računa

b) preko podjetja

c) druga _____

Kredit bom zavaroval (ustrezno obkrožite):

a) pri zavarovalnici

b) z osebnim poročtvom

c) z zastavo denarnih sredstev

d) z zastavo vrednostnih papirjev

e) z zastavo nepremičnin

f) s prenosom koristi iz police življenjskega zavarovanja kreditojemalca št.: _____ oz. prenosom koristi iz kolektivnega življenjskega zavarovanja kreditojemalca za primer smrti, na banko

g) z drugimi oblikami: _____

Življenjsko zavarovanje kreditojemalca

a) ob odobritvi kredita se zavezujem skleniti življenjsko zavarovanje kreditojemalca pri NLB VITI, življenjski zavarovalnici d.d. Ljubljana

b) izrecno izjavljam, da ne želim skleniti življenjskega zavarovanja kreditojemalca pri NLB VITI, življenjski zavarovalnici d.d. Ljubljana

Podatki o poslovnem sodelovanju z NLB d.d., Ljubljana

V banki sem lastnik (obkrožite in navedite številke računov, ki jih imate v banki):

a) številka osebnega računa: _____
(prepišite iz bančne kartice)

b) številka plačilne in posojilne kartice:

NLB Karanta: _____
(prepišite iz kartice)

NLB MasterCard: _____
(prepišite iz kartice)

NLB Visa: _____
(prepišite iz kartice)

c) številka depozita oz. varčevanja: _____

d) drugo: _____

Čas poslovnega sodelovanja z NLB d.d., Ljubljana: _____ let

Doc: Kred - 1 (07 - 11) Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Trg republike 2, 1000 Ljubljana

Stran 1

Vaša zaposlitev

Naziv podjetja/delodajalca, pri katerem ste zaposleni: _____

_____

Koliko časa ste zaposleni pri zgoraj navedenem delodajalcu: _____ let

Vaš poklic: _____

Zaposlen sem kot (ustrezno obkrožite):

- a) študent
- b) delavec
- c) uslužbenec
- d) zasebnik (obrtnik)
- e) samozaposlen (samostojno opravljam svoj poklic)
- f) vodstveni delavec
- g) visoki vodstveni delavec
- h) drugo: _____

Tip podjetja, v katerem ste zaposleni (ustrezno obkrožite):

- a) državno podjetje
- b) podjetje iz javnega sektorja
- c) podjetje iz privatnega sektorja
- d) vojska
- e) drugo: _____

Sem član/ica mlade družine (živim v življenjski skupnosti obeh ali enega izmed staršev z enim ali več otroki oz. posvojenci, pri čemer vsaj en otrok še ni soloobvezen v tem koledarskem letu): DA NE (ustrezno obkrožite)

Lastništvo nepremičnin

Ste (ustrezno obkrožite)

- a) lastnik nepremičnine, ki je bremen prost (katere) _____
- b) lastnik nepremičnine, ki je obremenjena s hipoteko (katere) _____
- c) najemnik nepremičnine
- d) živim s starši
- e) drugo: _____

Dovoljujem, da banka moje podatke, ki so potrebni za pridobitev kredita, uporablja in obdeluje, skladno z zakonom o varstvu osebnih podatkov, za namen svojega rednega poslovanja in da za namen presoje kreditne sposobnosti preveri moje podatke pri drugih finančnih organizacijah (banke, hranilnice, zavarovalnice ipd.). S svojim podpisom jamčim, da so vsi navedeni podatki resnični in točni. Za namen zavarovanja kredita pri zavarovalnici dovoljujem banki, da podatke posreduje zavarovalnici zaradi polzvedbe in pridobitve njenega soglasja o prevzemu tveganja.

Banka se zavezuje, da podatkov, ki jih bo pridobila na ta način, ne bo posredovala drugim osebam, razen NLB VTI, življenjski zavarovalnici d.d. Ljubljana, v primeru sklenitve življenjskega zavarovanja kreditjemalca. Podatki se bodo uporabljali le za namen izvajanja pogodbe o kreditu in za namene, določene z Zakonom o varstvu osebnih podatkov. V primeru zavrnitve prošnje banka ni dolžna pojasnjevati svojih odločitev.

Kraj in datum _____ Kreditojemalec _____

Identifikacija opravi _____
(ime, priimek in podpis bančnega delavca oziroma kreditnega posrednika, datum)

Ustreznost podatkov preveri _____
(ime, priimek, podpis, datum)

Priloga:
Potrdilo o plač/pokojnini

Potrdilo o plači/pokojnini

Podpisana pooblaščen predstavnik _____
(popolna firma in sedež podjetja)
Račun podjetja _____

izjavlja pod materialno in kazensko odgovornostjo za kreditjemalka

(brez in primerek delavca)

rojenega dne _____ v _____
s stalnim bivalščem _____ in/ ali
začasnim bivalščem _____

- da je pri nas zaposlen za nedoločen čas od _____ in da pogodba o zaposlitvi ni odpovedana oz. mu ne preti prenehanje pogodbe o zaposlitvi;

- da je pri nas zaposlen za določen čas od _____ do _____;

- da znaša njegova neto mesečna plača/pokojnina v zadnjih treh mesecih:

mesečfeto _____ EUR

mesečfeto _____ EUR

mesečfeto _____ EUR

povprečna neto plača/pokojnina v zadnjem trimesečju pa _____ EUR;

- da znaša njegovo nadomestilo za prehrano v zadnjih treh mesecih:

mesečfeto _____ EUR

mesečfeto _____ EUR

mesečfeto _____ EUR

povprečno neto nadomestilo za prehrano v zadnjem trimesečju _____ EUR;

- da znaša njegovo nadomestilo za prevoz v zadnjih treh mesecih:

mesečfeto _____ EUR

mesečfeto _____ EUR

mesečfeto _____ EUR

povprečno neto nadomestilo za prevoz v zadnjem trimesečju _____ EUR;

- da so njegove obremenitve mesečne plače/pokojnine zaradi upravno - izplačilnih in sodnih prepovedi:

v znesku _____ evrov, do _____,
(navedite do kdaj)

v znesku _____ evrov, do _____,
(navedite do kdaj)

v znesku _____ evrov, do _____,
(navedite do kdaj)

- da njegove obveznosti iz naslova kreditnih obremenitev, upravno - izplačilnih in sodnih prepovedi v zadnjem mesecu znašajo

_____ EUR.

Velikost podjetja*: (ustrezno obkrožite) a) malo b) srednje c) veliko

Davčna številka podjetja _____ matična številka podjetja _____

Potrdujemo tudi, da nismo v prisilni poravnavi ali stečajnem postopku.

Na prošnjo našega delavca - kreditjemalca se obvezujemo, da bomo odtegovali redne mesečne obroke najkasneje do vsakega _____ dne v mesecu na podlagi prejete upravno - izplačilne prepovedi do končnega odplačila.

V primeru spremembe delodajalca ali upokojitve našega delavca bomo upravno - izplačilno prepoved dostavili novemu izplačevalcu plače ali pokojnine in vas o tem obvestili v roku 8-ih dni. V vseh ostalih primerih prenehanja delovnega razmerja vam bomo upravno - izplačilno prepoved, z navedbo vzroka, vrnili brez odlašanja.

V _____, dne _____

Žig

Ime in priimek: _____

Ime in priimek: _____

Podpis:

Podpis:

* Velikost podjetja se določa skladno s posloj, ki jih spremljuje vsjarni Zakon o gospodarstvih družbah

PRILOGA 6: Odstopna izjava in upravno-izplačilna prepoved

Odstopna izjava in upravno - izplačilna prepoved

Podpisani _____, (v nadaljevanju kreditojemalec)
(ime in priimek)

rojen dne _____, w/ na _____

stalno prebivam _____

začasno prebivam _____

reg. št. identifikacijskega dokumenta _____, ki ga je izdal _____, dne _____

sem zaposlen w/ pri _____ (v nadaljevanju izplačevalec osebnega prejemka)
(naslov delodajalca, naslov in kraj)

Nepreklicno odstopam

v korist Nove Ljubljanske banke d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: banka) del svojih terjatev iz naslova osebnega prejemka

v znesku _____ EUR mesečno,

z besedo _____ evrov,

od vključno _____ naprej, dokler izplačevalec osebnega prejemka ne prejme obvestila banke o poplačilu terjatve iz kreditne pogodbe št. _____.

Izplačevalcu osebnega prejemka bo banka sporočila višino mesečne obveznosti in vsako njeno spremembo. Banka lahko spremeni višino mesečne obveznosti med letom, če ugotovi, da obveznost ne zadošča za odplačilo kredita.

Na podlagi nepreklicnega odstopa terjatve soglašam z upravno - izplačilno prepovedjo na moj osebni prejemek, pri čemer bo izplačevalec osebnega prejemka v skladu z mojo odstopno izjavo odtegoval mesečne obveznosti za poplačilo kredita, ter jih nakazoval

banki na račun _____ (št. računa) _____ vse do popolnega poplačila kredita.
(silo)

Izrecno dovoljujem izplačevalcu osebnega prejemka, da zaradi spremembe mesečne obveznosti te obveznosti nakaže banki. Izplačevalec osebnega prejemka bo nakazoval spremenjene obveznosti v skladu s to izjavo tako, kot mu bo spremembe sporočala banka. Pri plačilu mesečne obveznosti v švicarskih frankih se za izračun protivednosti v evrih uporabi prodajni tečaj iz Tečajne liste deviznega trga NLB za nakup in prodajo deviz fizičnim osebam ter odkupa in prodaje tuje efektivne in čekov na dan vplačila.

Izplačevalec osebnega prejemka se zavezuje, da bo v primeru prenehanja kreditojemalčevega delovnega razmerja prenesel odstopno izjavo in upravno - izplačilno prepoved na novega izplačevalca osebnega prejemka, ter o tem takoj obvestil banko. Prav tako bo izplačevalec osebnega prejemka obvestil banko in ji predložil odstopno izjavo kreditojemalca in upravno - izplačilno prepoved, če mu ne bo znano, s kom je kreditojemalec sklenil novo delovno razmerje.

Kraj in datum _____ Kreditojemalec

Žig in podpis pooblaščenih oseb izplačevalca osebnega prejemka _____ Banka

Obz.: KRED 2 (08-10) Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Trig. republike 2, 1000 Ljubljana